

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.05-045.02-436-2011/884/60246

27/11/2011

Konu : Zorunlu yol giderleri

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/10/2011 tarihli ve 5560 sayılı yazı.

Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilerek görev yapan avukatların, derdest olan davalarda görevlendirilme tarihi sonrasında değişen tarifeye göre serbest meslek makbuzu kesmeleri halinde yapılacak ödemeler ile ilgili bir takım problemlerle karşılaştıkları, hukuki yardımın kovuşturma aşamasında devam etmesi, kovuşturma süresinin uzunluğu ve serbest meslek makbuzu kesilmesi ile katma değer vergisinin ödenmesi gerektiği hususları dikkate alınarak, hukuki yardımın devam etmesi halinde avukata karar tarihindeki tarifeye göre makbuz kesme konusunda takdir hakkı tanınması gerektiği hususunda Genel Müdürlüğümüzden görüş talebinde bulunulan ilgi sayılı yazı ve ekinde yer alan Zonguldak Barosu Başkanlığının 23/09/2011 tarihli ve 2011/409 sayılı yazısı incelendi.

Bilindiği üzere;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Müdafiin görevlendirilmesi" kenar başlıklı 150'nci maddesinde; "(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafii seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafii görevlendirilir.

(2) Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

"Yargılama giderleri" kenar başlıklı 324'üncü maddesinin birinci fıkrasında ise; "Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir."

02/03/2007 tarihli ve 26450 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafii Ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul Ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin "Tanımlar" kenar başlıklı 4'üncü maddesinin (d) bendinde; "Ücret: Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince

Mustafa Kemal Mah. 2151.Cad. No: 34-34/A 06520 Söğütözü/ ANKARA İrtibat: Şube Müdürü Hasan ACAR
Tel:0312 218 74 15 Faks: 0312 219 43 19 e-posta: cigm@adalet.gov.tr Elektronik Ağ:www.adalet.gov.tr

baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenecek meblâğı, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca mutat olan taşıta göre gerçek masraf üzerinden yapılan zorunlu yol giderlerini, acele ve zorunlu hâllerde ise, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde sayılan mercilerin kabûlü üzerine mutat taşıt dışındaki araçlarla yapılan zorunlu yol giderlerini ve müdafî veya vekil tarafından ödenen temyiz, istinaf ve itiraz harçlarını ifade eder."

"Ücret" kenar başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında; "(1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerinden ayrı olarak hazırlanacak "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife" gereğince ödenecek meblâğ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır."

"Ödemeye ilişkin esaslar" kenar başlıklı 10'uncu maddesinin son fıkrasında; "(11) (Değişik fıkra: 21/05/2007- 26528 S.R.G Yön/2.md.) Müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde ücrete hak kazanılan hukukî yardımın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Tarife esas alınır."

"Ücretin ödenme usulü" kenar başlıklı 11'inci maddesinde; "(1) Müdafî veya vekil; soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla Tarifede belirlenen meblâğı almaya hak kazanır.

(2) Zorunlu yol giderlerine de buna ilişkin belge, gider pusulası veya avukatın rayice uygun yazılı beyanı üzerine hak kazanılır.

(3) Müdafî veya vekilin; görevlendirme yazısı, katıldığı soruşturma veya kovuşturma evresine ilişkin tutanağın onaylı örneği, evrakın çok sayıda olması hâlinde ilk ve son sayfası ve varsa yapmış olduğu zorunlu yol giderlerine ilişkin belge, gider pusulası veya rayice uygun yazılı beyanı ile serbest meslek makbuzunu, kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçlarının ödendiğine ilişkin belgeyi baroya vermesi üzerine, baro tarafından bu Yönetmelik ve Tarife hükümlerine göre gerekli incelemeler yapıp hukukî yardımın yapıldığı Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelere göre gruplandırılmış ayrıntılı ödeme listeleri geliş tarihi esas alınmak suretiyle en geç on gün içinde hazırlanır ve ekindeki dayanak belgeler ile birlikte soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir.

(4) Müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise yanında çalıştığı avukatın, avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanır.

(5) Cumhuriyet başsavcılığınca listeler ve ekindeki dayanak belgeler incelendikten sonra, müdafî veya vekile ödenmesi gereken Tarifede yazılı meblâğ ile varsa zorunlu yol giderlerini de kapsayan toplam ücret, ödeme emri belgesiyle, serbest meslek makbuzunu düzenleyen müdafî veya vekilin bildireceği banka hesabına ödenir.

(6) Cumhuriyet başsavcılığınca, müdafî veya vekil tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçlarına ilişkin dayanak belgeler incelendikten sonra ödenmesi gereken meblâğ, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın müdafî veya vekilin bildireceği banka hesabına ödenir.

(7) Beşinci ve altıncı fıkra gereğince yapılan ödemeler, yargılama giderlerinin

Sayı : B.03.0.CİG.0.05-045.02-436-2011

hesabında dikkate alınmak üzere soruşturma ya da kovuşturma dosyasına bildirilir.

(8) Ödeme emri belgeleri, soruşturma veya kovuşturmanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca gecikmeksizin düzenlenir."

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Makbuz mecburiyeti" kenar başlıklı 236'ncı maddesinde; "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir."

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un "Harcama yetkisi ve yetkilisi" kenar başlıklı 31'inci maddesinin birinci fıkrasında; "Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir."

"Harcama talimat ve sorumluluk" kenar başlıklı 32'nci maddesinin ikinci fıkrasında ise; "Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur."

"Giderin gerçekleştirilmesi" kenar başlıklı 33'üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında; "Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar."

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda anılan yasal mevzuat hükümleri ve özellikle Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî Ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul Ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 10'uncu maddesinin son fıkrası göz önüne alındığında, müdafî veya vekillik ücretinin belirlenmesinde ücrete hak kazanılan hukukî yardımın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan Tarifede yazılı miktar esas alınacağı için serbest meslek makbuzu tanzim etmek yükümlülüğü olan avukatların buna uygun makbuz düzenlemeleri gerektiği, başka bir ifade ile avukatların hukuki yardım devam ettiği gerekçesi ile karar tarihindeki tarifeye göre serbest meslek makbuzu düzenleyemeyecekleri, öte yandan kamu kaynaklarının kullanılmasından sorumlu olan harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerinin ise, müdafî ve vekillere ödeme yaptıkları sırada, tanzim edilen serbest meslek makbuzunun usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini kontrol etme yükümlülüklerinin bulunduğu, aksi halde hukuki sorumluluklarının doğabileceği düşünülmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Aslının Aynısıdır.
Hasan ACAR
Adalet Bakanlığı
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
Şube Müdürü

Ömür BORAZAN
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

***Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.**